

การเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจ ตามหลักธรรมาภิบาลของ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

Stimulate of morality and ethics of police officers
in the principles of good governance, Central
Bureau of Investigation National Police Agency

สังคม ม่วงนาค¹

วันรับ: 25 เมษายน 2566 วันแก้ไข: 19 พฤษภาคม 2566 ยอมรับ: 14 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค องค์ประกอบ และเสนอแนวทางของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง ประกอบด้วย กลุ่มข้าราชการตำรวจ (ระดับบริหารและปฏิบัติการ) นักวิชาการ สมาคมแม่บ้านตำรวจ สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป จำนวน 15 คน พบว่า สาเหตุของการกระทำผิด เช่น ค่าตอบแทนน้อย การแต่งตั้งโยกย้ายไม่เป็นธรรม การแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพลและนักการเมือง ค่านิยมและระบบที่ปฏิบัติต่อกันมาในวงการตำรวจ ขาดมาตรการตรวจสอบและลงโทษอย่างจริงจังและขาดจิตใจในการให้บริการสังคม ความหย่อนยานในการบังคับใช้กฎหมาย ตำรวจส่วนใหญ่ตระหนักเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมแต่อยู่ที่ตัวตำรวจเองว่าปฏิบัติ

¹ นักศึกษาปริญญาเอก, หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางสังคม ธุรกิจและการเมือง, วิทยาลัยผู้นำและนวัตกรรมสังคม, มหาวิทยาลัยรังสิต

ตามคู่มือหรือละเลย ทำให้ตำรวจต้องทุจริต เช่น การโยกย้ายตำแหน่งไม่เป็นธรรม การแทรกแซงทางการเมือง การขาดมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง การรวมศูนย์อำนาจไว้ที่กรุงเทพฯ หนึ่ง แนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจ นั้นยังไม่เพียงพอต่อสภาพปัญหาและความคาดหวังของประชาชนที่ผู้รักษากฎหมาย ก็ต้องมีการทำงานที่เข้มแข็งสอดคล้องกับสถานการณ์ งานวิจัยชิ้นนี้จึงเสนอการปฏิรูปตำรวจ พัฒนาระบบการสร้างคน เปลี่ยนทัศนคติจากใช้อำนาจมาใช้หลักเหตุผล และหลักสิทธิมนุษยชน รวมไปถึงการไม่แทรกแซงทางการเมืองตอกอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์ และการครอบงำทางการเมือง

คำสำคัญ: ปฏิรูปตำรวจ, คุณธรรมจริยธรรมตำรวจ, ธรรมาภิบาล

Abstract

The purposes of this study were to study the problems, obstacles, components, and to propose guidelines for enhancing police officer morality according to the principles of good governance of the Central Investigation Bureau, National Police Agency. It was a qualitative study with in-depth interviews consisting of 15 police officers (management and operational levels), academics, and experts in mass communications and the general public. Interference from influential people and politicians' values and systems that treat others together in the police industry lack of serious inspection and punishment measures and a lack of spirit in social service The problems and obstacles encountered from the violation of morals and ethics are Royal Thai Police has regulations/ guidelines, but ignores them. laxity in law enforcement. Most police are aware of morals and ethics, but it depends on the police themselves whether they follow the manual or ignore structural problems. Causing the police to be corrupt, such as unfair relocation political intervention lack of serious punishment for offenders centralization of power in Bangkok. That is not enough to meet the problems and expectations of the people that law enforcement must work

hard in accordance with the situation. This research therefore proposes police reform. Develop a system for building people can change the attitude from using power to using reason. and human rights principles Including political non-interference fall under political patronage and domination.

Key words: Police Reform, Stimulate of morality and Ethics, Good governance

1. บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยกำลังประสบปัญหาความเสื่อมทางคุณธรรมและจริยธรรม สะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของคนในสังคม วัดคุณค่ากันด้วยผลประโยชน์และสิ่งของของละเลยทางด้านจิตใจ และคุณค่าความเป็นมนุษย์ก่อให้เกิดปัญหาข้อกังขาทุจริต ปัญหาอาชญากรรมปัญหาสังคมต่างๆ มากมาย นับว่าปัญหาเหล่านี้นับวันจะรุนแรงมากขึ้น ต้องยอมรับว่าผู้ที่ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายหรือตำรวจเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่จะต้องควบคุมให้สังคมอยู่ในกฎเกณฑ์และทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แต่หากว่าตำรวจบกพร่องต่อหน้าที่จึงเป็นคำถามใหญ่และเป็นปัญหาที่ยุ่งเหยิงซับซ้อนของสังคมไทย ดังนั้น ในช่วงระยะหลังจึงมีการกล่าวถึงคุณธรรม จริยธรรมทั้งของข้าราชการและตำรวจ มีทั้งการตรากฎหมายและกฎระเบียบปฏิบัติมากมาย ดังนั้น คุณธรรม จริยธรรม ข้าราชการตำรวจจึงสำคัญเป็นอย่างมาก โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 279 บัญญัติว่ามาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น และ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 มาตรา 77 บัญญัติให้ข้าราชการตำรวจ ต้องถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและ จรรยาบรรณของตำรวจตามที่กำหนดในกฎคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติ และต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด ดังที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า ตำรวจต้องเป็นที่พึ่งสำคัญของประชาชน ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนตั้งแต่เกิดจนตาย อาทิ ด้านอำนาจ ความปลอดภัย และยุติธรรม ดังนั้น การดำรงอาชีพเป็นข้าราชการตำรวจจึงจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่พึ่งของประชาชนอย่างแท้จริง ดังนั้น คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ จึงได้ออก

กฎคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ พ.ศ.2551 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551 เป็นต้นมา โดยได้กำหนดให้ใช้ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจทำยกฎคณะกรรมการตำรวจแห่งชาตินี้เป็นกรอบแห่งการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจ (กองบัญชาการตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2554) ถึงแม้ว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีนโยบายให้ข้าราชการตำรวจ ต้องถือและปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีและจรรยาบรรณของตำรวจตามที่กำหนดในกฎคณะกรรมการตำรวจแห่งชาติและต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด (กองบัญชาการตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2564) แต่จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (2565) ได้เปิดเผยสถิติเรื่องร้องเรียนการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตั้งแต่เดือนมกราคม-ธันวาคม 2564 โดยพบว่า มีเรื่องร้องเรียนจำนวน 571 เรื่อง และประเด็นที่มีการร้องเรียนมายัง กสม. มากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 สิทธิในกระบวนการยุติธรรม คิดเป็นร้อยละ 25.22 เช่น กรณีขอความช่วยเหลือให้เร่งรัดการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวน กรณีกล่าวอ้างว่าเจ้าหน้าที่ทำร้ายร่างกายระหว่างการควบคุมตัว กรณีการตั้งด่านตรวจค้นมีการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมกับเพศสภาพ เป็นต้น สำหรับหน่วยงานที่ถูกร้องว่าละเมิดสิทธิมนุษยชน ได้แก่ หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานในสังกัดกรมราชทัณฑ์ และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ทั้งนี้ เรื่องร้องเรียนประเด็นสิทธิในกระบวนการยุติธรรมเป็นประเด็นที่มีการร้องเรียนมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน มากที่สุดต่อเนื่องมาหลายปี อันดับที่ 2 สิทธิพลเมือง คิดเป็นร้อยละ 18.21 และ อันดับที่ 3 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน คิดเป็นร้อยละ 6 ทั้งนี้จากข้อมูลของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังกล่าวจะเห็นว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติถูกร้องเรียนมากที่สุด และหากพิจารณาสถิติย้อนหลังกรณีเรื่องร้องเรียนสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายปี 2560 – 2564 (คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, 2565) นอกจากนี้การเร่งรัดเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ค้างเก่าตำรวจตั้งแต่ปี 2556 - 2562 มีจำนวนถึง 2,486 เรื่อง และ ข้อมูลเชิงสถิติเรื่องร้องเรียนข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปี 2564 สามารถแบ่งการประพฤติผิดคือ ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ได้แก่ เบียดบังรับทรัพย์สิน ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อผลประโยชน์เอื้อประโยชน์ให้ผู้อื่นได้ประโยชน์ กลั่นแกล้ง บังคับ ชูเชื้อน เรียก รับ ผลประโยชน์

รับสินบน และ ปฏิบัติหน้าที่มิชอบ ได้แก่ ทำร้ายผู้ต้องหา ไม่รับคดี บิดเบือนคดี กลั่นแกล้ง จับกุม ข่มขู่ คุกคาม คั่นข้อมูลทะเบียนราษฎรโดยมิชอบ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ และการร้องเรียนเกี่ยวกับการตั้งด่านตรวจ รวมทั้งสิ้น 232 เรื่องร้องเรียน (สำนักงานจรตํารวจ, 2564)

จากปัญหาที่กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจจะทำการศึกษาเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รวมไปถึงศึกษาองค์ประกอบของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และจะเป็นประโยชน์ต่อแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบังคับการปราบปรามสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อนำเสนอรูปแบบดังกล่าวเพื่อลดเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยอาศัยรูปแบบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบังคับการปราบปรามสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งการเสริมสร้างนี้ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (2566) หมายถึง ทำให้เกิดขึ้นและเพิ่มพูนให้มากยิ่งขึ้น เช่น การศึกษาสร้างเสริมคนให้เป็นพลเมืองดี ดังนั้น งานวิจัยชิ้นนี้จะเป็นการศึกษาเพื่อยกระดับ เพิ่มพูน และเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้ข้าราชการตำรวจเป็นที่พึงสำคัญของประชาชน สมตามเจตนารมณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้บรรลุตามเป้าหมาย

2. คำถามการวิจัย

ปัญหาอุปสรรคและองค์ประกอบของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นอย่างไร และมีแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3. เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

4. ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาองค์ประกอบและปัญหาอุปสรรคของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบังคับการปราบปราม สังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยเป็นข้าราชการตำรวจและคลุกคลีอยู่กับวงการทำงานของตำรวจ จึงมีข้อมูลทั้งเชิงลึกและข้อมูลทั่วไปที่จะสามารถนำมาอธิบายปรากฏการณ์ที่เป็นจริงในด้านคุณธรรมและจริยธรรมของตำรวจที่จะสามารถนำไปวิเคราะห์แนวทางในการแก้ปัญหาและเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมตำรวจได้ ขอบเขตเนื้อหาประกอบด้วย การวิเคราะห์คุณธรรมจริยธรรมตำรวจตามหลักธรรมาภิบาล 5 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านอุดมการณ์ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำที่จำเป็นในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม องค์ประกอบด้านบทบาทหน้าที่ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม องค์ประกอบด้านความรู้ในวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม องค์ประกอบด้านผลลัพธ์ของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม คือ หน้าที่ที่มีต่อประชาชน ด้วยการศึกษากลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงในกลุ่มข้าราชการตำรวจระดับบริการและปฏิบัติการ นักวิชาการ ตัวแทนสมาคมแม่บ้านและประชาชนทั่วไป
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ศึกษาระหว่างเดือนพฤษภาคม 2565- ธันวาคม 2565

5. วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยออกแบบการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษารวบรวมข้อมูลเบื้องต้น แนวคิดทฤษฎีจากหนังสือ วารสาร งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการสังเคราะห์ในขั้นตอนที่ 1 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง (In-depth Interview) กลุ่มข้าราชการตำรวจ (ระดับผู้บริหารและระดับปฏิบัติการ) กลุ่มสมาคมแม่บ้านตำรวจ นักวิชาการ นักสื่อสารมวลชน และประชาชนทั่วไป รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 15 คน รายละเอียดคือ

- 1) รองผู้กำกับ 1 กองบังคับการปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 2) อาจารย์(สบ5)กลุ่มงานอาจารย์กองบัญชาการศึกษา ผู้บริหารกองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 3) รอง.ผบก.ปครอง โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน จ.นครปฐม
- 4) อาจารย์(สบ5) โรงเรียนตำรวจภูธร 1 จ.สระบุรี ผู้บริหารโรงเรียนตำรวจสระบุรี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- 5) สว.(สอบสวน) กก.6 บก.ป.
- 6) ผู้บังคับหมู่ ฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการปราบปราม
- 7) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
- 8) ผู้สื่อข่าวอาชญากรรมและความมั่นคง หนังสือพิมพ์ Bangkok Post จำนวน 2 คน
- 9) ตัวแทนกลุ่มสมาคมแม่บ้านตำรวจ จำนวน 3 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจงจากตัวแทนสมาคมแม่บ้านตำรวจที่สมัครใจสัมภาษณ์เชิงลึก
- 10) ประชาชนทั่วไปที่คัดเลือกแบบเจาะจงจากประชาชนที่เข้ามาใช้บริการ ณ สถานีตำรวจบางเขน กรุงเทพฯ จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาล ของกองบังคับการปราบปรามสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปปัญหาและอุปสรรคแนวทางการพัฒนารูปแบบ

องค์ประกอบและแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลัก
ธรรมาภิบาล ของกองบังคับการปราบปรามสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

6. ผลการวิจัย

6.1 ปัญหาอุปสรรคของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจ
ตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
จากการศึกษาเอกสาร พบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดกฎหมาย กฎระเบียบ
มีแม้กระทั่งคู่มือคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของ
กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก
พบว่า ตำรวจมีความเข้าใจในระดับที่ดีพอสมควรในการบังคับใช้กฎหมาย และจะยึดถือ
ตัวบทกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีการตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม
ที่ได้รับการบ่มเพาะปลูกฝังมา อย่างไรก็ตามความจงรักภักดีต่อองค์กรนั้นตำรวจ
ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญน้อยที่สุด และ กลุ่มตำรวจระดับปฏิบัติการมีความเสียสละ
เพื่อส่วนรวมมากในแง่ของการเสียสละเวลาเพื่อทำภารกิจให้เสร็จสิ้น ทั้งนี้ปัญหาและ
อุปสรรคที่พบโดยสรุปคือ 1) สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีระเบียบและคู่มือแต่กลับเพิกเฉย
ไม่ยึดถือ 2) ความหย่อนยานในการบังคับใช้กฎหมาย 3) ตำรวจส่วนใหญ่รู้และตระหนัก
เรื่องคุณธรรมและจริยธรรมแต่อยู่ที่ตัวตำรวจเองว่าปฏิบัติดีตามคู่มือหรือละเลย
4) ปัญหาเชิงโครงสร้าง ทำให้ตำรวจต้องทุจริต เช่น การโยกย้ายตำแหน่งไม่เป็นธรรม
5) การแทรกแซงทางการเมือง 6) การขาดมาตรการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างจริงจัง
เช่น คดีต่างๆ กลับทำได้แค่ย้ายจนเป็นที่สงสัยของประชาชน 7) การรวมศูนย์อำนาจ
ไว้ที่กรุงเทพฯ นอกจากนี้ยังมีเรื่องของค่านิยมและระบบที่ปฏิบัติต่อกันมาในวงการ
ตำรวจ แม้จะรู้ว่าการกระทำใดไม่ถูกต้อง แต่เจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งเลือกที่จะปฏิบัติตาม
ค่านิยมหรือรูปแบบที่ทำตามๆ กันมา และมองการละเมิดจริยธรรมเป็นเรื่องธรรมดา
การขาดมาตรการตรวจสอบและลงโทษอย่างจริงจังด้วยปัจจัยต่างๆ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่
เห็นว่าการละเมิดจริยธรรมเป็นประโยชน์มากกว่าโทษ และการขาดจิตใจในการให้
บริการสังคม จึงเลือกปฏิบัติ ไม่รับแจ้งความในกรณีที่เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ข่มขู่และรีดไถ
ประชาชน เป็นต้น ทั้งนี้ปัญหาลึกๆ สามารถสรุปได้คือ 1) ค่าตอบแทนน้อย
2) การแต่งตั้งโยกย้ายไม่เป็นธรรม 3) การแทรกแซงจากผู้มีอิทธิพลและนักการเมือง ระบบ

อุปถัมภ์ทำให้เกิดการรับใช้ผู้มีอำนาจด้วยการละเมิดจริยธรรมและคอร์รัปชัน 4) ค่านิยมและระบบที่ปฏิบัติต่อๆ กันมาในวงการตำรวจ 5) ขาดมาตรการตรวจสอบและลงโทษอย่างจริงจัง 6) ขาดจิตใจในการให้บริการสังคม

6.2 องค์ประกอบการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 5 ด้านพบว่า

6.2.1 ด้านอุดมการณ์ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์คือ 1) ยึดหลักปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและเป็นธรรม 2) ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 3) มีค่านิยมต่อต้านการทุจริตปกป้องและรักษาเกียรติของข้าราชการ 4) มีจิตสำนึกพิทักษ์ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และ 5) ยึดหลักนิติธรรม พบว่า ข้าราชการตำรวจยึดหลักปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรม แต่ความถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรมจะถูกเปลี่ยนไปตามการกระทำของเพื่อนร่วมงาน ซึ่งหน่วยงานมีผลต่อการยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรมของข้าราชการตำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการบริหารตามธรรมาภิบาลในประเด็นของหลักนิติธรรม ซึ่งหมายถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรมในทางกฎหมายและข้อบังคับในสังคม และยังรวมถึงความเป็นธรรมในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ปราศจากความทุจริต ความอยุติธรรมของระบบศาลอีกด้วย

6.2.2 ด้านภาวะผู้นำที่จำเป็นในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ คือ 1) มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม 2) เคารพและมีความจริงใจต่อผู้บังคับบัญชา 3) ความเป็นผู้นำ 4) มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนดและเสนอแนะแนวทางที่ถูกต้องในการแก้ปัญหาและ 5) มีความเที่ยงธรรม ยึดถือข้อเท็จจริงและเด็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ พบว่า กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้ปฏิบัติงานมีความเห็นว่าอาชีพตำรวจมีความเสียสละเป็นพื้นฐาน การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจคือการเสียสละต่อส่วนรวม จิตสำนึกของตำรวจคือความเสียสละ

6.2.3 ด้านบทบาทหน้าที่ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วย การวิเคราะห์คือ 1) มีคุณธรรมจริยธรรมและเข้าใจการใช้บังคับกฎหมาย 2) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบและมีประสิทธิภาพ 4) จงรักภักดีต่อองค์กร มีศีลธรรมและคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก 6) ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบ

ได้ 7) รัฐบาลและหน้าที่ในการทำงานมีคุณภาพ พบว่า กลุ่มผู้บริหารองค์กรตำรวจมีความเข้าใจในการบังคับใช้กฎหมาย และจะยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีการตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรมที่ถูกปลูกฝังมา และกลุ่มตำรวจระดับปฏิบัติการ มีความตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานโดยได้รับการฝึกอบรม ส่วนการบังคับใช้กฎหมายมีความเข้าใจในการใช้บังคับกฎหมาย แต่จะมีความเข้าใจในการบังคับใช้น้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกรณีการฝึกฝนและจากการใช้ดุลยพินิจ

6.2.4 ด้านความรู้ในวิชาชีพเพื่อนำไปสู่การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม ประกอบด้วยการวิเคราะห์คือ 1) ปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) มีคุณธรรมจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมต่างๆ พบว่า ตำรวจเห็นว่าการคำนึงถึงจรรยาบรรณวิชาชีพตำรวจเป็นสิ่งที่มีความอยู่ในตัวเองและได้รับการปลูกฝังกันมา แต่การตระหนักและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ของตำรวจนั้นจะต้องมีมากขึ้น และต้องมีการสร้างภาพลักษณ์ให้ประชาชนไว้วางใจต่อการทำงานของตำรวจมากขึ้น ด้วยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยการทำงานของตำรวจให้รวดเร็วและโปร่งใสมากขึ้น

6.2.5 ด้านผลลัพธ์ของการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม คือหน้าที่ที่มีต่อประชาชน ประกอบด้วยการวิเคราะห์คือ 1) เคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และ 2) มีเมตตาธรรมกับประชาชน และผู้ได้บังคับบัญชา พบว่า ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในกรอบของการเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เนื่องจากข้าราชการตำรวจทราบถึงกฎหมายสิทธิด้านสิทธิ และตำรวจมีสำนึกในการเมตตาธรรมต่อประชาชน และผู้ได้บังคับบัญชาของตำรวจนั้นเมื่ออยู่อย่างเต็มเปี่ยมจะขาดเสียมิได้

6.3) แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่าการปรับทัศนคติ (Mind Set) ของข้าราชการตำรวจนั้นสำคัญ โดยเฉพาะการเสริมสร้างให้ตำรวจส่วนใหญ่รู้ร้อนรู้หนาวกับปัญหาของสังคม การปฏิรูปตำรวจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำอย่างไรให้ตำรวจรับผิดชอบ ยอมรับการตรวจสอบ มีธรรมาภิบาล ยอมรับสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้ต้องพัฒนาระบบการสร้างคน เปลี่ยนทัศนคติจากใช้อำนาจมาใช้หลักเหตุผล และหลักสิทธิมนุษยชน รวมไปถึงการไม่แทรกแซงทางการเมืองอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์และการครอบงำทางการเมือง

7. อภิปรายผลการศึกษา

สำนักงานตำรวจแห่งชาตินั้นได้กำหนดกฎหมาย กฎระเบียบ มีแม้กระทั่งคู่มือคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาล มีทั้งมาตรฐานทางจริยธรรมของตำรวจ คือ คุณความดีที่เป็นข้อประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ประชาชนศรัทธา เชื่อมั่นและยอมรับ ไปจนกระทั่งการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ข้าราชการตำรวจได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการสำคัญสำหรับผู้มีอาชีพตำรวจ ได้ยึดถือเป็นเครื่องสั่งวรไว้มิให้คิดผิด พุติผิด และกระทำผิด แต่ก็ยังมีการตั้งคำถามจากประชาชนและสังคมไทยมากมายเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ดังจะเห็นได้จากข้อร้องเรียนพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ และยังมีข่าวฉาวออกมาเป็นระยะเกี่ยวกับการประพฤติผิดจริยธรรมของตำรวจ ซึ่งสังคมในปัจจุบันมีปัญหามากมาย ทั้งปัญหาอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีความซับซ้อนขึ้น ปัญหาสังคมซึ่งแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่ต่างคนต่างอยู่มากขึ้น ปัญหาเศรษฐกิจที่ค่าครองชีพสูงขึ้นทำให้คนในสังคมต้องดิ้นรนทำงานให้มากขึ้นเพื่อจะได้มีเงินมากพอที่จะจับจ่ายใช้สอย หรือแม้กระทั่งปัญหาทางการเมืองที่คนในสังคมปัจจุบันตื่นตัวทางการเมืองกันมากขึ้นจนมีการกล่าวถึงการเมืองภาคประชาชน ถึงแม้สังคมจะมีการเปลี่ยนแปลงไปมากมายเพียงใดก็ตาม ตำรวจก็ยังคงเป็นความคาดหวังที่จะเป็นที่พึ่งยามเมื่อเกิดเหตุร้ายของสังคมอยู่อย่างนั้นเช่นเดิม โดยประชาชนจะมีความคาดหวังว่า ตำรวจจะสามารถป้องกันไม่ให้มีอาชญากรรมเกิดขึ้นและมีความคาดหวังว่า เมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว ตำรวจก็สามารถจับกุมคนร้ายได้ ประชาชนมีความคาดหวังแม้กระทั่งว่า ทรัพย์สินที่ขโมยหรือถูกโจรกรรมไปตำรวจก็จะสามารถนำกลับมาคืนให้ได้แม้ในความเป็นจริงจะมีเพียงบางคนเท่านั้นที่สมหวังแต่อีกหลาย ๆ คนต้องผิดหวังเพราะเหตุปัจจัยหลายอย่าง เมื่อตำรวจ คือ ความหวังและเป็นที่คาดหวังว่าจะเป็นที่พักพิงได้ของประชาชนอย่างนี้ตำรวจก็ต้องไม่ทำให้ประชาชนผิดหวัง อนึ่ง ประเด็นที่อาจจะกลายเป็นปัญหาได้ทั้งที่อาจจะกลายเป็นปัญหาแก่ตำรวจผู้เป็นที่คาดหวังของประชาชนเอง หรือแม้แต่อาจจะกลายเป็นปัญหาของประชาชนผู้คาดหวังในตัวตำรวจเองด้วยก็ได้ นอกจากนี้ ลักษณะการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของตำรวจแบ่งเป็นพฤติกรรมลักษณะต่างๆ ประกอบด้วย

- 1) การทุจริตคอร์รัปชัน โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ การเรียกรับสินบนในงานจับกุม งานจราจร
- 2) การประพฤตินิชอบ การข่มขู่ทรมาน การวิสามัญฆาตกรรม

- 3) พฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติด
- 4) พฤติกรรมที่ยังคลุมเครือว่าเป็นการทุจริตหรือไม่
- 5) การฝ่าฝืนจริยธรรม จรรยาบรรณ การทำงานไม่เต็มเวลาไม่ทำงานเต็มความสามารถ

ทั้งนี้ จากความคาดหวังของประชาชนและข้อมูลสาเหตุที่ตำรวจละเมิดจริยธรรมดังกล่าว จะเห็นว่ากลไกการควบคุมตำรวจนั้นมีอยู่แล้วค่อนข้างมาก แต่การควบคุมโดยผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เข้มแข็ง ไม่สามารถควบคุมได้เลยโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บังคับบัญชาข้าราชการตำรวจไม่สามารถให้คุณให้โทษกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปกครองเลย ให้ผู้บังคับบัญชาที่ดี ควบคุม เพราะกฎระเบียบมีอยู่แล้ว แต่ทั้งหมดอยู่ที่จิตสำนึกและคุณธรรม จริยธรรม ความยับยั้งชั่งใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยกลุ่มตำรวจระดับปฏิบัติการ มีความตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจากใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานโดยรับการอบรมส่วนการบังคับใช้กฎหมายมีความเข้าใจในการใช้บังคับกฎหมาย แต่จะมีความเข้าใจในการบังคับใช้มากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการฝึกฝนจากการใช้ดุลยพินิจ ซึ่งตำรวจมีความเข้าใจในระดับที่ดีพอสมควรในการบังคับใช้กฎหมาย และจะยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นหลักในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีการตระหนักถึงคุณธรรมจริยธรรมที่ได้รับการบ่มเพาะปลูกฝังมา แต่ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ได้ว่า การยึดหลักปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายเป็นธรรมชาติของข้าราชการตำรวจ ยึดหลักปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรมชาติ แต่ความถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรมชาติจะถูกแปรเปลี่ยนไปตามการกระทำของเพื่อนร่วมงานด้านความจงรักภักดีต่อองค์กร นั้นตำรวจส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นอันดับท้ายที่สุด และกลุ่มตำรวจระดับปฏิบัติการ มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมมากในแง่ของการเสียสละเวลาเพื่อทำภารกิจให้เสร็จสิ้น แต่หากกล่าวถึงในแง่ของการเสียสละด้านทรัพยากรอื่น ๆ อาทิ ทรัพย์สิน อุปกรณ์ ข้าราชการตำรวจไม่สามารถ ๆ เสียสละในส่วนนี้ได้ และเห็นว่า ทรัพยากรที่รัฐมีให้นั้นถึงแม้จะเพียงพอ แต่ข้าราชการตำรวจต้องบริหารทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

องค์ประกอบเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้นำหลักจริยธรรมปัจจัยเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตาม

หลักธรรมาภิบาล องค์ประกอบด้านอุดมการณ์ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม นั้น มีตัวแปรในการวิเคราะห์ 5 ตัวคือ 1) ยึดหลักปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและเป็นธรรม 2) ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 3) มีค่านิยมต่อต้านการทุจริตปกป้องและรักษาเกียรติของข้าราชการ 4) มีจิตสำนึกพิทักษ์ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และ 5) ยึดหลักนิติธรรม ทั้งนี้ ข้าราชการตำรวจยึดหลักปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรม แต่ความถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรมจะถูกเปลี่ยนไปตามการกระทำของเพื่อนร่วมงาน ซึ่งหน่วยงานมีผลต่อการยึดหลักความถูกต้องตามกฎหมาย เป็นธรรมของข้าราชการตำรวจ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการบริหารตามธรรมาภิบาล ในประเด็นของหลักนิติธรรม ซึ่งหมายถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรมในทางกฎหมายและข้อบังคับในสังคม และยังรวมถึงความเป็นธรรมในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ปราศจากความทุจริต ความยุติธรรมของระบบศาลอีกด้วย

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะเห็นว่า ข้าราชการตำรวจนั้นรู้ รับทราบเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมทั้งหมด หากแต่ขาดการตระหนักต่อเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ทำให้เกิดปัญหาการละเมิดคุณธรรมจริยธรรมขึ้นจนเป็นที่สงสัยต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจของประชาชนในปัจจุบัน ดังนั้น การเสนอแนวทางในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจนั้นยังไม่เพียงพอต่อสภาพปัญหาและความคาดหวังของประชาชน ในสภาพสังคมปัจจุบันที่เต็มไปด้วยวิกฤติซ้อนวิกฤติ ที่ผู้รักษากฎหมายก็ต้องมีการทำงานที่เข้มแข็งสอดคล้องกับสถานการณ์ด้วย ให้สมกับที่ต้องการให้องค์กรตำรวจเป็นที่พึ่งของประชาชน สิ่งสำคัญคือ การปฏิรูปตำรวจ ทั้งนี้มีงานวิจัยและงานศึกษามากมายที่จะนำมาเป็นตัวแบบในการปฏิรูปตำรวจ โดยข้อเสนอหลักๆ แนวคิด คือ ต้องตั้ง MIND SET ในการให้ความยุติธรรมกับทุกฝ่าย ปฏิรูปตำรวจ คือ ทำอย่างไรให้ตำรวจรับผิดชอบ ยอมรับการตรวจสอบ มีธรรมาภิบาล ยอมรับสิทธิมนุษยชน ต้องมีการสอบสวนเอาความจริงให้ปรากฏและให้ความเป็นธรรมในเรื่องการสู้คดี นอกจากนี้ต้องพัฒนาระบบการสร้างคน เปลี่ยนทัศนคติจากใช้อำนาจมาใช้หลักเหตุผล และหลักสิทธิมนุษยชน โดยข้อเสนอหลักๆ คือ

1. การปฏิรูปโครงสร้างองค์กรให้เป็นกลางทางการเมือง ซึ่งตำรวจต้องไม่ผูกพันแทรกแซงในการแต่งตั้งโยกย้าย ทำให้เกิดความเป็นธรรม โดยมีภาคประชาชนเข้ามาเป็นคณะกรรมการ อาจจะมีองค์กรรับเรื่องราวร้องทุกข์ของตำรวจ และสามารถวินิจฉัยได้

การกระจายอำนาจสู่ส่วนภูมิภาค ควรให้มีกองบัญชาการภูมิภาค มีอธิบดีภาคเป็น นิติบุคคลและกระจายเป็นตำรวจจังหวัด เมืองศีกรกำกับดูแลเหมือนระดับชาติและ ควรย้ายโอนองค์กรที่ไม่ค่อยเป็นประโยชน์(ไขมัน)ออกไป

2. การอำนวยความสะดวกยุติธรรม คือ งานสอบสวน สืบสวน ต้องแยกออกไป ในต่างประเทศจะทำหน้าที่โดยอัยการ เพิ่มพนักงานสอบสวนหญิง จากการศึกษาพบว่า การมีพนักงานสอบสวนหญิงจะมีประสิทธิภาพมากกว่าผู้ชาย

3. การปฏิรูปวัฒนธรรมองค์กรตำรวจ ต้องปรับปรุงให้สอดคล้องกับยุคสมัย มากขึ้น

ซึ่งจะเห็นว่าตำรวจทุกคนยอมปฏิบัติงานตามขั้นตอนและด้วยบทกฎหมาย แต่ความยากลำบากอยู่ที่ผู้ปฏิบัติที่ต้องทำให้ประชาชนเข้าถึงหรือพอใจต่อกระบวนการ ทำงานของตำรวจ รวมไปถึงการจับตามองของประชาชนและสังคมส่วนใหญ่ต่อ การทำงานของตำรวจในการบังคับใช้กฎหมาย และในด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติ ราชการ โดยมีผู้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐาน ที่กำหนด ข้าราชการตำรวจรับบทบาทและหน้าที่ในการทำงานมีวุฒิภาวะ เนื่องจาก ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจต้องผลิตข้าราชการตำรวจเพื่อออกไปรับใช้พี่น้องประชาชนและ รับบทบาทและหน้าที่ในการทำงาน ดังนั้น การผลิตข้าราชการตำรวจให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องประกอบด้วย คุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม มีระเบียบวินัยที่ดี มีองค์ความรู้ทั้ง ทางด้านวิชาการตำรวจ กฎหมาย และสังคม ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ นวัตกรรมต่าง ๆ มาช่วยในการปฏิบัติหน้าที่นำมาซึ่งความเป็นธรรมต่อประชาชน เพิ่มมากขึ้นมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมต่าง ๆ เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติ หน้าที่ มีส่วนในการส่งเสริมภาพลักษณ์ในการเสริมสร้างความมีคุณธรรมจริยธรรม โดยใช้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ช่วยให้การข้าราชการตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาสัมพันธ์หรือแจ้งข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนหรือผู้ติดตามรู้เท่าทันวิธีการของ คนร้าย สู้ท้าทายด้านการเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ข้าราชการตำรวจยัง ต้องปรับปรุงด้านความเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนจำเป็นต้องใช้ความอดทน เน้นที่การป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น มากกว่าการแก้ไขปัญหา เนื่องจากจะเกิดผลดีต่อ ทั้งฝ่ายประชาชนและตำรวจ และถือว่าตำรวจเป็นผู้ให้บริการกับประชาชน

8. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

รูปแบบและแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบังคับการปราบปรามสังกัดกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นั้นสามารถพัฒนาหรือจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ในการปรับทัศนคติตำรวจเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและการสนองตอบต่อการรับใช้ประชาชน โดยสามารถพัฒนาเป็นหลักสูตร คู่มือและมีการอบรมปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม และควรมีการศึกษาหรือควรเสนอโมเดลการปฏิรูปตำรวจที่เป็นรูปธรรม เช่น การแย่งงานสืบสวนสอบสวนออกจากตำรวจ เป็นต้น

9. บทสรุป

การศึกษาแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการตำรวจตามหลักธรรมาภิบาลของกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ การปฏิรูปตำรวจนั้นต้องพัฒนาระบบการสร้างคน เปลี่ยนทัศนคติจากใช้อำนาจมาใช้หลักเหตุผล และหลักสิทธิมนุษยชน รวมไปถึงการไม่แทรกแซงทางการเมืองตกอยู่ภายใต้การอุปถัมภ์และการครอบงำทางการเมืองในกระบวนการยุติธรรมขั้นต้นเพื่อให้การปฏิบัติงานของตำรวจตอบสนองผลประโยชน์ทางการเมือง ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างระบบงานและการบริหารภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และความเป็นธรรมในการบริหารงานบุคคล นอกจากนี้การแทรกแซงดังกล่าวยังส่งผลกระทบในด้านการรักษาความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยของประชาชนและสังคมในวงกว้าง จนประชาชนขาดความเชื่อมั่น ความนับถือ และไม่ไว้วางใจต่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ดังนั้น การปฏิรูปจึงต้องพัฒนาทั้งบุคลากรทุกระดับและระบบโครงสร้างเพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความเชื่อมั่นของประชาชนทั่วไปได้

เอกสารอ้างอิง

- กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2554). *คู่มือเสริมสร้างการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของตำรวจ*. กรุงเทพฯ:ผู้แต่ง.
- ทวีศักดิ์ ตั้งวัฒนธรรม. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณลักษณะข้าราชการพลเรือนที่พึงประสงค์ด้านมาตรฐานจริยธรรม. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 8(ฉบับพิเศษ), 119-137.
- สำนักงานเจเรตำรวจแห่งชาติ. (2564). *ข้อมูลข้อร้องเรียนตำรวจ*. กรุงเทพฯ:ผู้แต่ง.
- สำนักงานกฤษฎีกา (2542). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยารสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542*. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 (ตอนที่ 63ง).
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2556). *สถิติข้าราชการตำรวจที่ถูกดำเนินการทางวินัยระหว่างปี พ.ศ. 2552-2555*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2557). *ยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2557-2566*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ.
- สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. (2565). *เรื่องร้องเรียนและประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน สำนักมาตรฐานและติดตามการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (2563). *เทคโนโลยีกับองค์กรตำรวจ*. กรุงเทพฯ:สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.
- สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน. (2564). *เรื่องร้องเรียนจากผู้ร้องเรียนรายหนึ่ง ขอให้ดำเนินการตรวจสอบใน กรณีที่ได้รับความสะดวกอันจากการที่ผู้ร้องเรียนถูกจับกุมที่บ้านพัก*. กรุงเทพฯ:สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน.
- ราชกิจจานุเบกษา.(2564). *ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน*. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 109. ประกาศใช้เมื่อ 20 พฤษภาคม 2564. น.8-9.
- Hoffman, M. L. (1979). Development of moral thought, feeling, and behavior. *American Psychologist*, 34(10), 958–966.